

REDAKSIONEEL

KAN 'N EEUFEESE DIE VU AMSTERDAM NA
EERSTE LIEFDE BEKEER ?

Die afgelope Sinode van die GKN het uiteindelik tog die „Geloofsgetuïenis” nie vir sy rekening geneem nie; die skenking van die WRK se PCR aan die Patriotic Front krities bejeën en blyke van gebalanseerder realisme gegee; in 'n nuwe Ondertekeningformulier nog na die Drie Formuliere van Eenheid verwys en 'n amendement wat die verwysing na 'n „statiese element” wou skrap, verwerp. Die Gereformeerde identiteit is verswak en vervaag, maar nog nie oorboord gegooi nie.

Die ironie is dat die GKN, wat die gesag van Konfessie ten opsigte van Teologie (Kuitert, Wiersinga, Baarda e.a.) ophef, presies daar is waar die Ned. Herv. Kerk 'n eeu gelede verkeer het. Gereformeerdes het 1879 ter wille van die Konfessie 'n vereniging gestig wat die volgende jaar die Vrije Universiteit opgerig het. Ses jaar later het die Doleansie gevolg. Daaruit is nog 6 jaar later die GKN gebore. Groen van Prinsterer, Kuyper en hulle medestanders het juis op die sogenaamde quatenus-standpunt en willekeur ten opsigte van die Gereformeerde Belydenis in die bewoording van die Ondertekeningformulier aangeval. Hulle het die Konfessie as uitgangspunt vir die hele lewe — selfs die politiek — geneem. Daarop rus die bestaansreg van die GKN. Die GKN tree egter vandag op soos die NHK van 'n eeu gelede: Hegger moet gaan maar Kuitert moet bly. Eenheid is belangriker as waarheid.

Bostaande ironie in die GKN is aangrypend tragies. Ds. H. J. Hegger het 'n kwarteeu gelede „Mijn Weg naar het Licht” geskrywe. Die Roomse pater, gelei deur die Woord en Gees van God, het die lig binne die GKN omhels. Hy het in 1951 sy kandidaatseksamen aan die VU afgelê. In 1978 word „De nacht is ver gevorderd” 'n boekie van 48 bladsye, uit sy pen gewring omdat „De Gereformeerde Kerk is tot een ruïne vervallen”. Hy en sy vrou getuig: „Wij zien geen mogelijkâkheid meer tot wederopbouw van de Gereformeerde Kerken. Daarom gingen wij heen”.

In die boekie gee Hegger die gedokumenteerde geskiedenis van „wij hebben alles geprobeerd” sedert 1968 (nogal 'n belangrike datum t.o.v. die Kampala-konferensie van die WRK ook!). Die boekie is verkrygbaar teen R5-10 by H. J. Hegger, Boulevard 11, 6881 HN VELD G., Giro 1025602. Aangrypend, die lig het uitgegaan en Hegger is na 'n kwarteeu weer op pad. Eers 'n lewende preek teen Rome — nou 'n droewe klag teen die GKN.

Die VU is in 1880 uit die gifte en pennings gebore wat met 'n beroep op Skrif en Konfessie van armes en „kleine luyden” gepeers is. Nou, in 1979, leef die VU heerlik van ruim subsidies van die Nederlandse welvaartstaat. Die VU is na 100 jaar die grootste historiese leuen, gestalte van volkome ommekeer op gereformeerde erf. Teenoor die antitese van weleer verklaar hy hom vandag solidêr met die wêreld. Teenoor die beroep op die Konfessie is die minagting daarvoor skering en inslag. Teenoor die kreet van „isolement” en konsolidasie van gereformeerdes in die vorige eeu propageer professore en studente vandag die „oop”-maatskappy en val oor mekaar om „in die wêreld” betrokke te wees. Hulle enigste identiteit in die aksies is hulle „partnership” in die wêreld.

'n Regsgeleerde, Groen van Prinsterer, het in die vorige eeu teen die predikante en besture van die HKN stelling geneem en teen die rewolusie die evangelie gestel. Op die Confessioneel Gereformeerde Beraad in 1978 te Zwolle het oud-minister B. Roolvink opgemerk dat daar „vreemde dinge in die Geref. Kerken” gebeur: konfessionele onverskilligheid; kansels staan oop vir sprekers van die Internasionale Vredesberaad. „Het grote gevaar dat de Geref. Kerken bedreigt is dat in de kerken de prediking wordt versmald van de bijbelse boodschap tot een maatschappij-kritische en structuren hervormde beweging, wat wij vandaag nodig hebben is geen linkse of rechtse prediking, maar evenwichtige bijbelse verkondiging.” Roolvink sê dat bybelgetroue christene vanweë horisontale prediking nie meer in die ampte wil dien nie. Binne die GKN voltrek dus 'n proses van „deconfessionalisering”. Predikante simpatiseer openlik met „marxisme” en „dwangsystemen in die lande achter het ijzergordijn”.

Ds. L. H. Kwast wyt die „deconfessionalisering” aan die heersende nihilisme binne die GKN. „In de onderlinge verhoudingen leeft men zeer verzakelijk: men taxeert elkaar naar de functie en gebruikswaarde en men gelooft niet in de volstreckte en onaantasbare waarheden. Altijd en overal geldende normen worden niet meer aanvaard . . . Waarden en normen staan permanent ter discussie en daarmee op de tocht”.

Prof. K. Runia van Kampen „zei dat er afgestudeerden komen uit Kampen en van de VU in Amsterdam die vreemde leringen verkondigen. Beroepscommissies en kerkeraden moeten goed opletten”. Daar is egter nog jongmense wat „leven wil bij de Bijbel als Gods richtsnoer voor ons leven en bij het belijden van de kerk. Ze willen eenvoudig en dankbaar geloven en hebben geen kritiek op de Bijbel en die belijdenissen”. (Aanhalings uit Reformatorisch Opinieblad, KOERS, 26.1.1979).

Herdenkingsfeeste konfronteer dikwels die jubilaris met die skoot waar hy uitgeval het. Gaan die eeufees van die VU 'n bekering in hart en lewe veroorsaak — of gaan die heersende gees binne die GKN voort rol op die toer van ekumenisme, maatskappy-kritiek, sosialisme, politieke evangelie en in die koor saam met Marx bly sing?

Of gaan die jeug die GKN van betrokkenheid by die wêreld weer by Christus bring?

INDEKS IN DIE SKRIFLIG

Die redaksie het die wenk opgevolg om 'n indeks op die eerste twaalf jaargange van *IN DIE SKRIFLIG* te publiseer. Mev. Sophié Kruger, Bibliotekaresse te Hammanskraal, word hartlik bedank vir die groot werk om die register so noukeurig saam te stel.

NUWE VOORKOMS

Op versoek van lesers dat die Inhoudsopgawe buite op die voorblad gedruk moet word om hantering te vergemaklik, verskyn hierdie uitgawe in nuwe gedaante. Ons vertrou dat dit algemene byval sal vind.

B. S.